

Evropská knihovna – projekt TEL-ME-MOR

PhDr. Eva Marvanová, Národní knihovna ČR, eva.marvanova@nkp.cz

Abstrakt:

Projekt TEL-ME-MOR umožnil rozšíření Evropské knihovny, která bránou k digitálním a klasickým informačním zdrojům evropských knihoven. Projekt **The European Library: Modular Extensions for Mediating Online Resources** = Evropská knihovna - modulární rozšíření pro zprostředkovávání on-line zdrojů www.telmemor.net byl zahájen 1. února 2005, je dvouletý a financován v rámci 6. Rámcového programu (FP6) EU technologie informační společnosti (IST).

Jaké jsou cíle projektu?

- Rozvoj vědeckovýzkumných programů znalostní společnosti v deseti nových členských zemích.
- Rozšiřování informací o příležitostech k účasti v IST aktivitách.
- Podpora účasti institucí v IST výzvách z oblastí kulturního dědictví a vzdělávání.
- Rozšíření [Evropské knihovny](#), získání plného členství dalších evropských národních knihoven.

Evropská knihovna

- Evropská knihovna je portálem, jež nabízí přístup ke klasickým a digitálním informačním zdrojům 45 národních knihoven Evropy.
- Umožňuje prohledávání a dodávání digitálních dokumentů.
- **Záměrem Evropské knihovny je :**
- Poskytování rovného přístupu ke sbírkám evropské vzdělanosti a kultury
- **Posláním Evropské knihovny:** je zpřístupnění světa znalostí, vědomostí a kultury všech evropských národních knihoven.

Pro koho je určena Evropská knihovna?

- Evropská knihovna slouží jako informační portál o a nabízí efektivní a jednoduchý způsob k nalezení dokumentů z různých oborů.
- Mnoho dokumentů je přístupno online.
- Portál zpřístupňuje fondy Evropských knihoven.
<http://www.theeuropeanlibrary.org/portal/index.htm>

Které knihovny jsou zapojeny v Evropské knihovně?

- Plné zapojení mají národní knihovny v [Rakousku](#), [Chorvatsku](#), [Dánsku](#), [Estonsku](#), [Finsku](#), [Francii](#), [Lotyšsku](#), [Německu](#), [Itálii](#), [Holandsku](#), [Portugalsku](#), [Srbsku](#), [Slovinsku](#), [Švýcarsku](#), [Velké Británii](#), spolu s [ICCU](#) (italský institut ústřední katalogizace) a [CENL](#) (Konference Evropských Národních knihoven).
- Základní účast má dalších 30 evropských národních knihoven. Jejich sbírky budou zahrnuty později.
- Management, marketing, realizaci, servis, design, vývoj, technologickou pomoc atd. spravuje [European Library Office team](#), se sídlem v Koninklijke Bibliotheek – Národní knihovně Holandska.

Realizace projektu

- Webové stránky projektu TEL-ME-MOR informují o výzvách k projektům EU, přinášejí informace o novinkách, aktuálních konferencích.
- Vychází informační zpravodaj – newsletter.
- Webová stránka TEL-ME-MOR je věnována organizacím a společnostem, které mají v úmyslu zúčastnit se programů IST z oblasti vzdělávání a kultury:
 - ✓ na webových stránkách TEL-ME-MOR mohou zveřejnit své projektové záměry, vyhledat partnery z jiných zemí
 - ✓ Mohou rovněž využít službu [IDEAL-IST](#), která umožňuje
 - ✓ Hledání projektových partnerů.
 - ✓ Možnosti připojit se k existujícím projektům
- Stránky projektu TEL-ME-MOR jsou přístupné na <http://knihovnam.nkp.cz/>,
Programy podpory knihoven
http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=08_TelmeUvod.htm

Výsledky projektu

- TEL-ME-MOR přispívá k vzestupu účasti nových členských států EU ve výzvách na projekty v oblasti kulturního dědictví a vzdělání a rovněž na dalších výzkumných projektech financovaných EU.
- Služby Evropské knihovny se zpřístupňují v národních knihovnách všech deseti nových členských států s rozhraním v jejich národních jazycích.
- Bohatství zdrojů největších národních knihoven v Evropě bude možné souběžně prohledávat všemi uživateli odkudkoliv a kdykoliv pomocí brány Evropské knihovny.

Zpřístupnění kulturního dědictví Evropy

- Financování výzkumu Evropskou unií vyústilo v řadu projektů, jejichž cílem je více zpřístupnit kulturní dědictví Evropy prostřednictvím nových technologií.
- Projekty na podporu spolupráce mezi národními knihovnami v Evropě realizují i projekt Evropská knihovna.
- Projekt TEL je přístupný v podobě funkční služby, která nabízí jednotnou bránu pro přístup ke sbírkám národních knihoven v Evropě.

DIGITÁLNÍ KNIHOVNY V EVROPĚ

- Informační technologie mají možnost zviditelnit kulturní a vědecké dědictví Evropy a zpřístupnit jej pro současné i budoucí využití.
- K tomu je zapotřebí společného úsilí na úrovni členských států EU v oblasti digitalizace a uchovávání digitálních záznamů, které je v současnosti roztržité.
- Úspěšná reakce na související problémy může urychlit digitalizaci, zvýšit dostupnost informací a zajistit dlouhodobé uchovávání digitálního obsahu.
- Cílem je, aby se digitální knihovny staly v Evropě skutečností.

Iniciativa i2010: DIGITÁLNÍ KNIHOVNY

- Cílem **iniciativy digitální knihovny** je usnadnit používání evropských informačních zdrojů v on-line prostředí.
- Aby se využil potenciál digitálních technologií k zajištění širokého a snadného přístupu k informacím, bude se postupovat ve třech směrech:
 - **Dostupnost on-line**
 - **Digitalizace analogových sbírek**
 - **Uchování a ochrana**, aby bylo zajištěno, že k digitálnímu materiálu budou moci přistupovat budoucí generace.

On-line konzultace

On-line konzultace se zabývá některými významnými úkoly, které ovlivňují digitalizaci, přístupnost on-line a uchování digitálních záznamů.

Informace

- Projekt TEL-ME-MOR
- <http://www.telmemor.net/>
- http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=08_TelmeUvod.htm&PHPSESSID=9aa759a9031af57ec5d62b63cd3ca5f2
- Evropská knihovna
- <http://www.theeuropeanlibrary.org/portal/>
- i2010 Digital Libraries Initiative
- http://europa.eu.int/information_society/activities/digital_libraries/index_en.htm